

X. AZ UTOLSÓ FELVONÁS

Egy bibliai történet szerint az emberek egyszer elhatározták, hogy égis erő tornyot építenek, amivel nevet fognak szerezni maguknak, és ami jelképezni fogja majd egységüket. Az ég ura azonban felháborodott gőgösségükön, és hogy tervük kivitelében megakadályozza őket, összezavarta nyelvüket, miután azok szétszéledtek a földön. A bábéli torony befejezetlen maradt.

Attila is egy ilyen égis erő toronynak, egy világbirodalomnak a megszervezésén fáradozott, amikor hatalma delelőjén hirtelen meghalt. Halála villámcsapásként érkezett, és végzetes következményekkel járt a hunokra nézve. Akkor már teljesen hiányoztak a hun társadalom hagyományos összetartó erői, de még nem voltak készek az új rend szabályai, a hatalom átvétele nem történhetett meg zökkenőmentesen. Sorsdöntő pillanatok követték egymást. A hagyományok szerint a legidősebb fiú Ellák még átvette a hatalmat, de amikor Ernák (Attila kedvence) és Dengizik híveik élén szembeszegültek vele, kiütött a testvérháború. Ezzel párhuzamosan a leigázott népek sem óhajtottak osztozni a hun birodalom sorsában, szövetséget hoztak létre, fellázadtak, amelynek az élére Attila „legodaadóbb híve”, Ardarik, a gepidák királya állt. Elláknak még sikerült legyőznie testvérei seregét (454), de a hozzá hű erők nem voltak elegendők ahhoz, hogy sikeresen vegyék fel a harcot a gepida liga ellen, amely a rugiakat, herulokat, szvébeket, szkíreket és a dunai szarmatákat egyesítette. A hunok pártjára csak a keleti gótok és néhány az Al-Duna vidékén tanyázó nép állt.

A két sereg 455-ben a Nedao nevű folyó mellett találkozott és mérte össze erejét. A csatát Jordanes drámai erővel ecseteli: „bámulatos volt látni a dühös gótot karddal viaskodva, a gepidát, amint a beléje fúródott nyílvevesszőket tördeli, a gyalog küzdő szvébet, a hunt, ahogy nyilait szórja, az alánt, amint nehéz fegyverzetű hadait sorakoztatja, a herult, amint könnyű gyalogságával rohamra száll.” Ellák is harcban lelte halálát.

A meghatározhatatlan fekvésű Nedao folyó melletti csatát követően a megmaradt két testvér vezetésével a Kárpát-medencében élő hunok összeverődtek,

és keleti irányba fordították lovaikat. A Fekete-tenger északi vidékein állapodtak meg, ahonnan egyetlen megmaradt szövetségesüket, a keleti gótokat, területeik elhagyására kényszerítették. Dengizik a megmaradt területek nyugati részeit, az Al-Duna vidékét tartotta kezében, míg Ernák az ettől keletre húzó-dó sztyeppek felett uralkodott. A keletről érkező avarok elől menekülő ogurok nyomása elől azonban visszahúzódnak és jelentős csoportjaik a bizánciaktól a mai Dobrudzsába, a Duna mögé kérnek betelepelési engedélyt. Dengizik azonban nem nyugszik, amiért a bizánciak, miután a kezükbe került, kivégezték, és fejét, mint közveszélyes bűnözőét Konstantinápoly legnagyobb piacán teszi közszemlére.

Ez után már csak Ernák, Attila legifjabb fia maradt életben, akiről a jövendőmondók azt jósolták, hogy az uralkodó családot hanyatlása után ő fogja felemelni. És a jóslat tényleg be is teljesedett, mert ő maradék hunjaival a Kubán vidékre költözött, ahol egy új birodalom, az úgynevezett óbolgár birodalom megalapítója lett.

A hun népek teljesen nyoma veszett. Csak a hírük maradt fenn, de olyan erősen, hogy a később feltűnő sztyeppei népekre gondolkodás nélkül fogták rá, hogy hunok.